

Byggnadsminnesförklaring av Haga 13:15 (f d 13 kv Korpralen 15 i Haga),
Göteborgs kommun

Fråga om bevarande av bebyggelse i Haga har under många år varit föremål för omfattande diskussioner och utredningar främst från Göteborgs kommuns sida. Länsstyrelsen antog efter hörande av Göteborgs kommun och riksantikvarieämbetet den 20 december 1979 ett handlingsprogram, som skulle tjäna som riktlinje för länsstyrelsens behandling av byggnadsminnesärenden i Haga. De slutliga och formella besluten skulle dock tas i samband med byggnadsminnesförklaringar och/eller beslut i läneärenden. Programmet har därefter av tekniska och ekonomiska skäl reviderats, senast genom beslut av länsstyrelsen den 30 november 1984 (dnr 11.392-3060-84).

I handlingsprogrammet ingår ett antal äldre byggnader i kv Korpralen. Fastigheterna i kvarteret har numera sammanlagts till en fastighet med nu gällande beteckning Haga 13:15. Länsstyrelsen tar nu upp till slutlig prövning frågan om byggnadsminnesförklaring av byggnaderna på denna fastighet.

Följande gatuadresser ingår i fastigheten:

- ✓ Kaponjergatan 5 - Haga Nygata 15 ("Tullvaktmästare Jonssons hus och gård"; ursprunglig fastighetsbeteckning: 13 kv Korpralen 3)
- ✓ Haga Nygata 13 ("Bagare Asklunds hus"; urspr.: Korpralen 2)
- ✓ Haga Nygata 11 - Västra Skansgatan 6 ("Skräddare Petterssons hus"; urspr.: Korpralen 1)
- ✓ Västra Skansgatan 6 - Haga Nygata 11 ("Sällskapet Framåts hus"; urspr.: Korpralen 1)
- Västra Skansgatan 8 ("Byggnadsföreningen Verksamhetens hus"; urspr.: Korpralen 14) och
- Västra Skansgatan 10 ("Ånkans Bloms hus, Sleipners"; urspr.: Korpralen 13).

Byggnaderna representerar flera byggnadstyper, som har varit karakteristiska för Haga. Där finns tvåvåningshus i trä (Haga Nygata 13 och Kaponjergatan 5 - Haga Nygata 15, Västra Skansgatan 10, samtliga från 1850-talet), ett trevåningshus i trä från den korta period, då sådana hus var tillåtna (Haga Nygata 11 - Västra Skansgatan 6 från 1854) och ett par typiska landshövdingehus från 1880- och 1890-talen (Västra Skansgatan 6 och 8). Ett par typiska gårdsmiljöer ingår också (Kaponjergatan 5 - Haga Nygata 15 och Västra Skansgatan 8).

Byggnaderna har bl a med hjälp av tilläggs lån för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse renoverats och fått bostäder och lokaler med modern

1985-04-22

11.392-3399-84
jfr 11.392-3060-84 m fl

standard. Vid ombyggnaden har särskild omsorg ägnats exteriören men också några trappuppgångar och rum har getts ett särskilt skydd. Även i övrigt har äldre detaljer sparats så långt det varit möjligt.

En närmare beskrivning återfinns i en broschyr som utarbetats av Göteborgshem, Göteborgs historiska museum och länsantikvarien gemensamt om kv Korpralen (bilaga 3). Länsstyrelsen håller i samarbete med Göteborgs historiska museum att utarbeta en utförligare dokumentation.

AB Göteborgshem, som är ägare till fastigheten, har tagit del av länsantikvariens förslag till skyddsbestämmelser. Bolaget har i skrivelse den 7 februari 1985 accepterat de föreslagna skyddsbestämmelserna med följande påpekande:

"För de byggnader som omfattas av ovannämnda skyddsföreskrifter har genomgripande förändringar gjorts under upprustningen, inte minst vad gäller byggnadernas totala funktion. Risk finns för att vissa genomförda förändringar t ex ändrad energiförsörjning och värmesolering kan visa sig få sådana konsekvenser att föreskrivna skyddsåtgärder måste frångås. Likaså kan risk finnas för att rådande grundläggningsförhållanden förändras vilket också kan medföra behov av åtgärder i strid mot gällande skyddsföreskrifter."

Göteborgshem begär att länsstyrelsen vid tillståndsprövning enligt 3 § lagen om byggnadsminnen skall ta hänsyn till detta. Länsstyrelsen hänvisar för sin del till nämnda paragraf i byggnadsminneslagen som ålägger länsstyrelsen att särskilt beakta ändrade förhållanden vid beslut om dispens från skyddsföreskrifterna.

Riksantikvarieämbetet och Göteborgs kommun har i olika sammanhang tillstyrkt byggnadsminnesförklaring senast i samband med länsstyrelsens handlingsprogram den 20 december 1979.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 1 § lagen om byggnadsminnen (1960:690) byggnaderna på fastigheten Haga 13:15 för byggnadsminne.

- 1 Byggnader som markerats med heldragen linje på bifogad plan (bilaga 1) får inte rivas, flyttas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
- 2 I de rum som markerats med snedstreck i bifogad planritning (bilaga 2) får åtgärder inte vidtagas som medför ingrepp i befintlig rumsindelning och äldre fast inredning.
- 3 Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
- 4 De till fastigheten hörande gårdsutrymmena skall hållas i sådant skick att de skyddade byggnadernas utseende och karaktär inte förvanskas.

1985-04-22

11.392-3399-84
Jfr 11.392-3060-84 m fl

I ett flertal bostadsrum som ej skyddats under p 2 finns fasta inredningsdetaljer (kakalegnar, lister m m) av kulturhistoriskt värde. Länsstyrelsen anser det angeläget att detta beaktas vid förvaltningen av fastigheten.

Länsstyrelsen (länsantikvarien) lämnar råd i fråga om underhållet av byggnader.

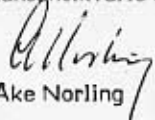
Om ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skyddsföreskrifter finnes nödvändig för att byggnaderna skall vara till nytta eller om sådan ändring eljest kan anses påkallad av särskilda skäl får länsstyrelsen enligt 3 § lagen om byggnadsminnen meddela tillstånd därtill.

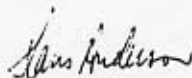
Enligt 14 § tredje stycket lagen om byggnadsminnen gäller detta beslut omedelbart, även om det överklagas.

Detta beslut kan överklagas hos kammarrätten i Göteborg inom tre veckor, se bilaga (formulär 1).

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Ake Norling samt ledamöterna Lars-Åke Skager, Erling Sundwall, Gösta Björck, Bengt-Olof Thylén, Sven Lignell, Siv Falkenäs, Ingemar Svensson, Rune Thorén, Stig Grauers, Kjell A Mattsson, Verna Rydén, Bertil Nilson och tjänstgörande suppleanten Kurt Axelsson.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Ulf Thuresson, länsassessor Margareta Koch, biträdande länsarkitekt Elof Persson samt länsantikvarie Hans Andersson, föredragande.

Ake Norling

Hans Andersson

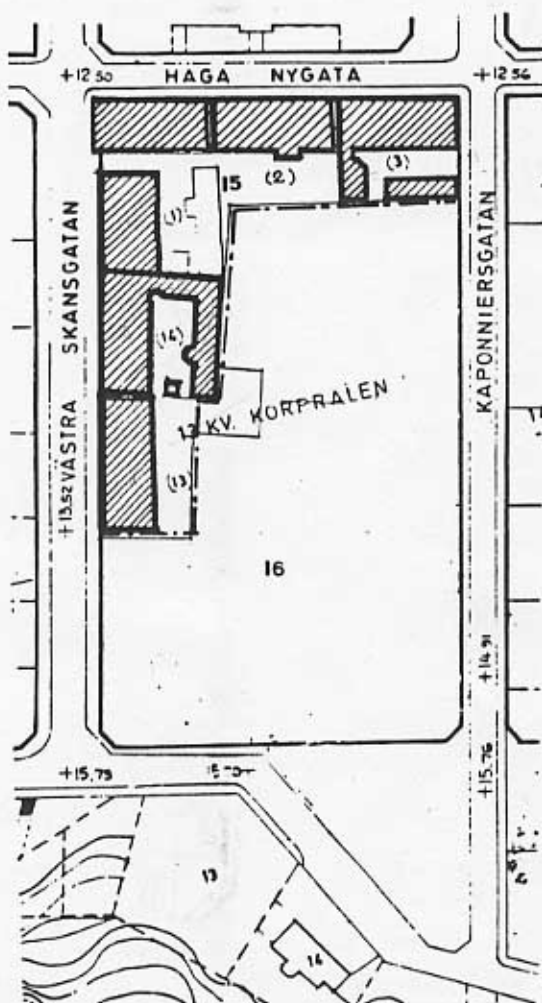
Bilagor

- 1-2 Planer tillhörande skyddsbestämmelserna
- 3 Broschyren Kvarteret Korpralen i Haga
- 4 Besvärshänvisning

Kopia till

riksantikvarieämbetet och statens historiska museer (+ bil 1-4 + delgivningskvitto)
Göteborgs kommunstyrelse (+ bil 1-3)
Göteborgs byggnadsnämnd (+ bil 1-3)
fastighetsnämnden i Göteborgs kommun (+ bil 1-3)
museinämnden i Göteborgs kommun (+ bil 1-3)
Göteborgs historiska museum
inskrivningsmyndigheten (när beslutet vunnit laga kraft)
juridiska enheten
planenheten
lantmäterienheten
länsantikvarien
akten

MP

Kv Korpralen, Haga, Söteborg.
Situationsplan skala 1:1000

Byggnader som omfattas av
byggnadsminnesförklaringen

Områdesgräns

Tomtgräns

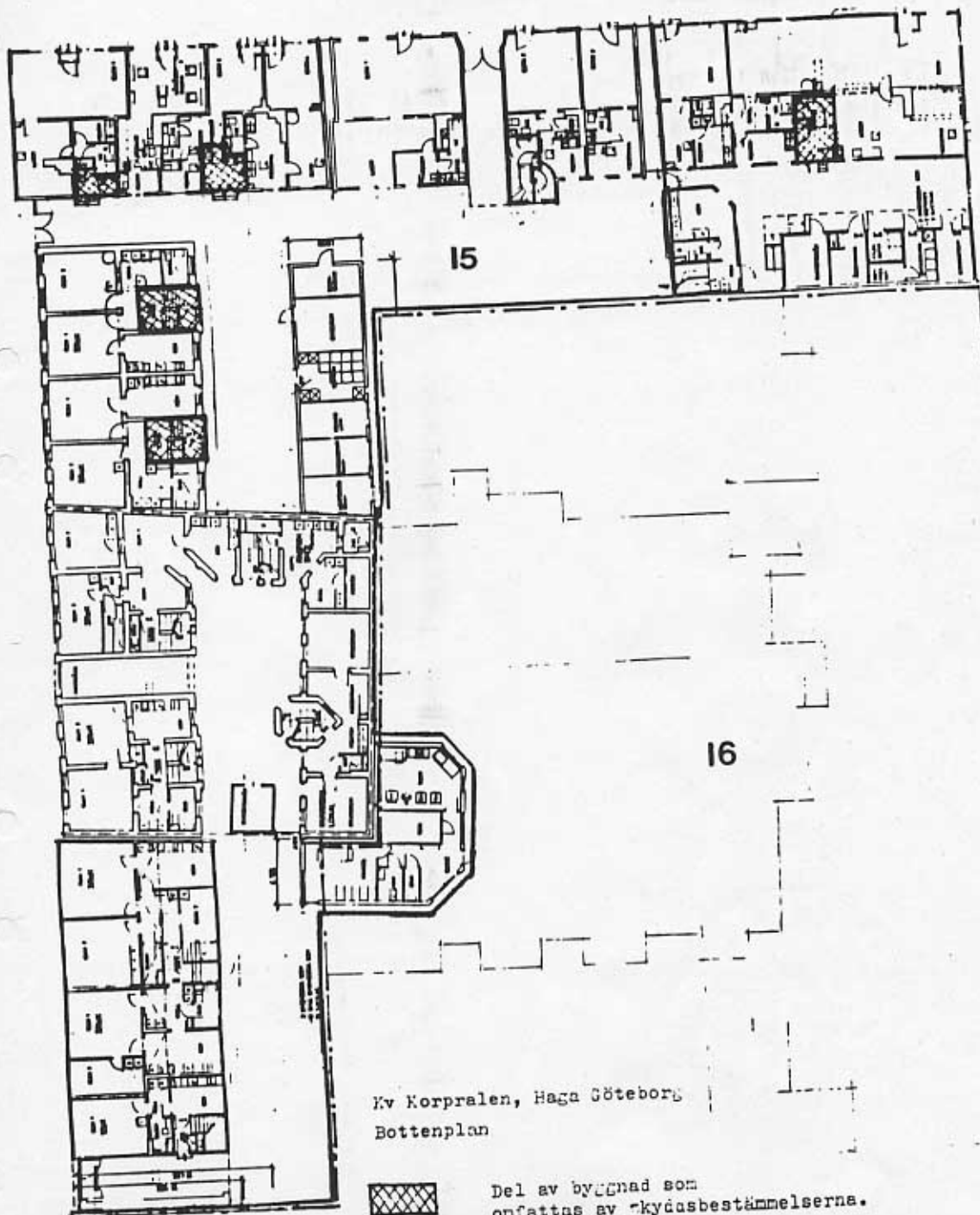
15

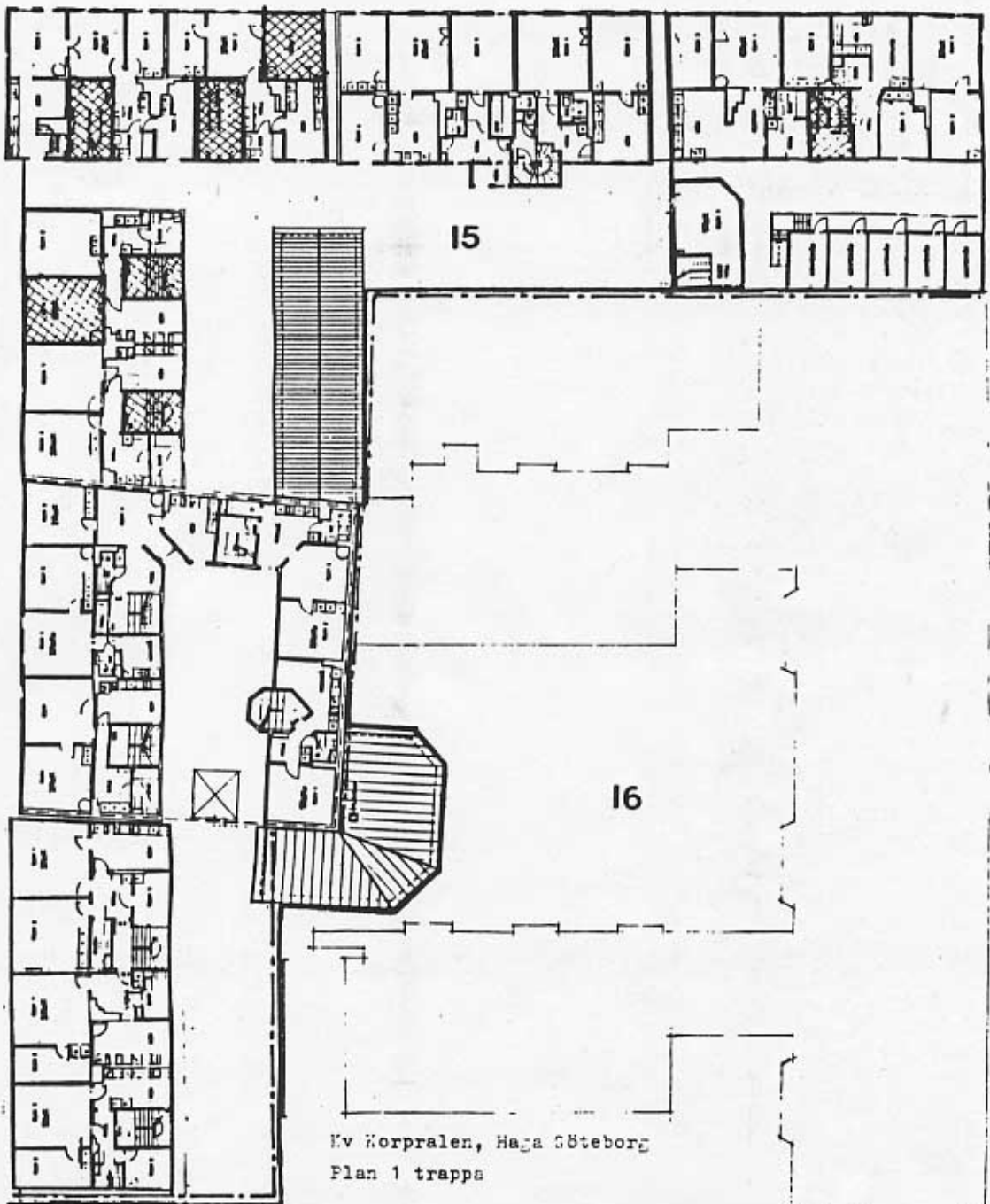
Nuvarande tomtnummer

(2)

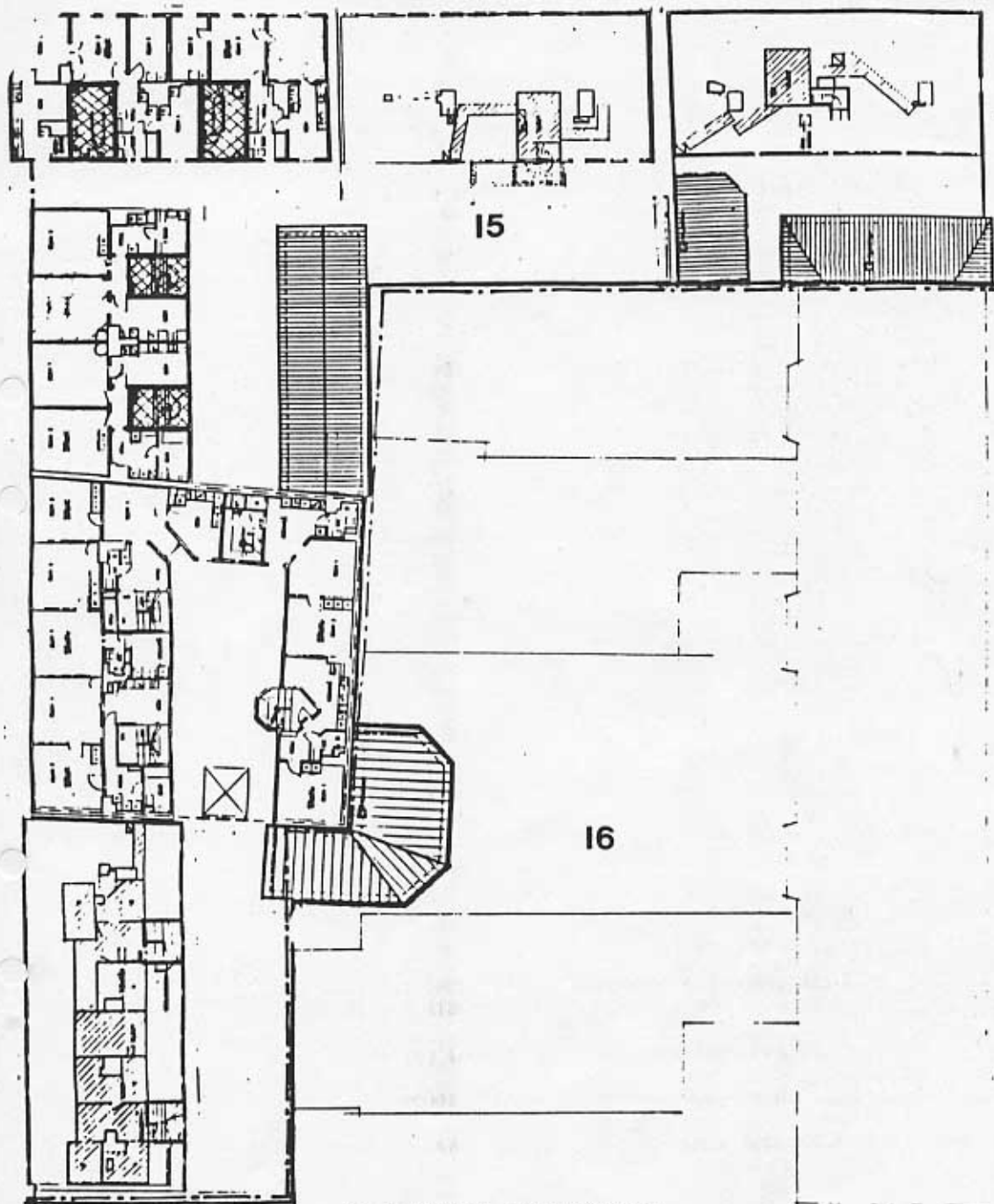
Ursprungligt tomtnummer

HAGA NYGATA

- Del av byggnad som omfattas av skyddsbestämmelserna
 Områdesgräns
 Tomtgräns

Kv Korpralen, Haga Göteborg

Plan 2 trappor

Del av byggnad som omfattas av skyddsbestämmelserna

Områdesgräns

Tomtgräns